

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Klára Kalinová

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ
Katedra policejních činností

***Informační systémy využívané útvary
služby cizinecké policie při výkonu
služby, jejich vývoj, struktura, přínos,
nedostatky a budoucnost***

Bakalářská práce

Information systems used by foreign police service bodies during service, development, structure, benefits, shortcomings and future

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
JUDr. Smetana Miloslav

AUTOR PRÁCE
Klára Kalinová

PRAHA
2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 1. 3. 2022

.....

Klára Kalinová

Poděkování

Tímto chci poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce za užitečné rady, vstřícnost, vedení mé práce a poskytnutí cenných informací.

Anotace

Bakalářská práce analyzuje fungování informačních systémů Policie České republiky, a to v rámci informačních systémů cizinecké policie. Seznamuje se strukturou informačních systémů cizinecké policie a zaměřuje se na přínosy a nedostatky jejich vývoje. Dále se zaměřuje na budoucnost těchto informačních systémů a potřebu jejich vývoje v dnešní společnosti. Cílem práce je na tyto nedostatky poukázat a nastínit, jakým směrem by se měly informační systémy ubírat do budoucna. V práci je použita metoda analýzy, a to především stávajících právních předpisů a jejich srovnání s legislativou, která by měla být účinná v blízké budoucnosti.

Klíčová slova

Informační systém, cizinecká policie, databáze

Annotation

This bachelor thesis is focusing on analyzing the functioning of the information systems of the Police of the Czech Republic. And that within the information systems of the Foreign Police. It introduces the structure of information systems of the Foreign Police and focuses on the benefits and shortcomings of their development. It also explores the future of these information systems and the need for their development in today's society. This work aims to point out these shortcomings and outline the direction in which information systems should go in the future. Throughout this work, the method of analysis is used. Especially the existing legal regulations and their comparison with the legislation, which should be effective in the near future.

Key words

Information systems, Foreign Police, database

OBSAH

Úvod.....	7
1 Obecná charakteristika informačních systémů.....	8
1.1 Definice základních pojmů.....	8
1.2 Význam, úloha a klasifikace informačních systémů v současné společnosti.....	8
1.3 Policie ČR a informační systémy	10
1.3.1 Obsah IS, databáze.....	10
1.3.2 Přístup policistů a zaměstnanců PČR do informačního systému .	11
2 Cizinecká policie a informační systémy	11
2.1 Cizinecká policie.....	11
2.2 Moderní technologie využívané OCP při hraniční kontrole.....	12
2.3 IS využívané cizineckou policií v ČR	13
3 Jednotlivé národní informační systémy	14
3.1 Informační systém cizinců (CIS).....	14
3.1.1 Kategorie údajů systému CIS	15
3.1.2 Evidence systému CIS	16
3.2 Další informační systémy (AFIS, OBZOR, KODOX, IS LETIŠTĚ, MOBILNÍ BEZPEČNÁ PLATFORMA)	18
4 Jednotlivé unijní informační systémy	19
4.1 Schengenský informační systém (SIS).....	19
4.1.1 Schengenský prostor.....	19
4.1.2 Schengenský informační systém (SIS) – původní verze	20
4.1.3 Záznamy obsažené v SIS II	22
4.1.4 Posílený Schengenský informační systém	23
4.2 Vízový informační systém (VIS)	24
4.3 Systém vstup/výstup (EES)	25
4.4 Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS)	26
4.5 Eurodac	27
4.6 Eurosur.....	29
4.7 Systém falešných a pravých dokladů (FADO).....	31

5	Vzájemná provázanost informačních systémů - analýza.....	32
5.1	SIS II a rozdíly v jeho fungování po zavedení nových opatření	32
5.1.1	Analýza fungování původního systému SIS II a nových nařízení v rámci tohoto systému.....	33
5.1.2	Provázanost dalších IS v rámci cizinecké policie – současný stav 41	
5.1.3	Provázanost dalších IS v rámci cizinecké policie – budoucnost... 42	
5.1.4	Budoucnost konkrétního fungování vybraných Informačních systémů.....	44
5.1.5	Interoperabilita informačních systémů.....	48
	Závěr.....	50
	Seznam použité literatury.....	52

Úvod

Smyslem této bakalářské práce je zmapovat prostředí informačních systémů používaných cizineckou policií. Současná doba je charakterizována novými a stále vyššími požadavky v oblasti rozvíjení informačních technologií a systémů a jejich využívání prakticky ve všech oblastech života, tento trend se tedy nevyhýbá ani potřebě neustálé modernizace systémů využívaných Policií České republiky. Cílem této práce je zmapování informačních systémů, které pro výkon své činnosti využívá cizinecká policie. První část této práce se zabývá jednotlivými informačními systémy a jejich fungováním. Druhá část práce je zaměřena na analýzu provázanosti a fungování informačních systémů. Úmyslem práce je zjistit, zda jsou současné informační systémy dostatečné pro výkon služební činnosti cizinecké policie, zda fungují účelně v rámci provázanosti národních informačních systémů a informačních systémů Evropské unie a dále určit, v jakých oblastech by mohly být systémy modernizovány, či využívány cizineckou policií v budoucnu. V analytické části práce se zaměřuji na nová nařízení, která rozšiřují stávající systémy, a to především Schengenský informační systém a jejich přínos po plném zavedení těchto nařízení do praxe. Vývoj informačních technologií je charakteristický zaváděním většího množství policejních informačních systémů do používání, to sebou nese velké přínosy v podobě zjednodušení, zefektivnění a zrychlení policejní práce například v podobě využívání Mobilních bezpečných platforem, které umožňují přístup k různým systémům bezprostředně při řešení konkrétního problému policisty v praxi, ale nese to sebou i zápory, například v podobě vytváření většího množství systémů, které spolu nejsou v některých případech úplně kompatibilní. Hlavní význam této práce tedy spočívá v analýze současného stavu fungování cizineckých informačních systémů a nastínění možností, kam by se mohly nebo měly tyto informační systémy ubírat do budoucna.

1 Obecná charakteristika informačních systémů

1.1 Definice základních pojmů

Pojem informační systém (dále jen IS) má mnoho definic, přičemž každá z nich se zaměřuje na konkrétní účel, pro který byl daný informační systém vytvořen. Informační systém lze definovat jako soubor lidí, technických prostředků a metod (programů), zabezpečujících sběr, přenos, zpracování a uchování dat, za účelem prezentace informací pro potřeby uživatelů činných v systémech řízení.¹

V nejširším slova smyslu lze říci, že informačním systémem může být jakýkoli uspořádaný a vzájemně propojený systém dat, přičemž nemusí jít ani o systém počítačový, jedná se v tomto případě například o kartotéku. Pro účely této práce je však důležité soustředit se na systémy počítačové. Klíčovým prvkem každého informačního systému je tedy shromažďování a ukládání dat a jejich vzájemná provázanost pro účely organizace.

1.2 Význam, úloha a klasifikace informačních systémů v současné společnosti

V dnešní době jsou informační systémy naprosto nedílnou a nepostradatelnou součástí společnosti. Ať už se jedná o soukromý sektor, kde jsou tyto systémy využívány ve firmách k organizaci dat všeho druhu, jejich uchování a vzájemnou provázanost, nebo o sektor veřejný, kde se s těmito systémy setkáváme ve všech oblastech života od bankovních transakcí, přes vybírání daní až po organizaci chodu nemocnic či škol. Vymezit přesně klasifikaci informačních systémů do různých kategorií je velmi složité, protože většina

¹ MOLNÁR, Zdeněk. *Podnikové informační systémy*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: České vysoké učení technické, 2009., str.195, ISBN 978-80-01-04380-6.

těchto systémů spadá vždy hned do několika kategorií zároveň. V 80. letech vznikl „pyramidový model“, který je ovšem v současné rychle se rozvíjející společnosti nedostatečný. Tento model klasifikoval systémy podle různých parametrů. Jedná se o pyramidový model založený na typu rozhodnutí přijatých na různých úrovních organizace, dále o pyramidový model založený na požadavku na zpracování různých úrovní v organizaci nebo také o pyramidový model založený na různých úrovních hierarchie v organizaci.² Jednodušším a přehlednějším rozdělením IS pro účely této práce je rozdělení na „podnikové informační systémy“ a „veřejné informační systémy“. V tomto rozdělení jsou podnikové systémy provozovány soukromě určitým podnikem sami pro sebe s vlastními daty, ke kterým mají přístup pouze pracovníci tohoto podniku. Naproti tomu veřejné systémy uchovávají data, ke kterým má přístup veřejnost či určitá komunita. O provoz těchto systémů se starají různé veřejné instituce.³

Podnikové informační systémy lze dále rozdělit do kategorií: 1. univerzální systémy vhodné pro nejrůznější podniky a organizace, 2. systémy určené pro speciální účely, zde se jedná například o univerzitní systémy a za 3. systémy navržené a vyvíjené na míru, které zahrnují právě speciální IS navržené a využívané policií, o kterých pojednává tato práce.⁴

² KIMBLE, Chris. *Information Systems and Strategy Course*. Euromed Marseille School of Management, World Med MBA Program [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: http://www.chris-kimble.com/Courses/World_Med_MBA/Types-of-Information-System.html.

³ VAN DER AALST, Wil M. P., Will VAN DER AALST a Christian STAHL. *Modeling Business Processes*. Cambridge (Massachusetts): MIT Press, 2011., str. 1-40, ISBN 0262015382.

⁴ VAN DER AALST, Wil M. P., Will VAN DER AALST a Christian STAHL. *Modeling Business Processes*. Cambridge (Massachusetts): MIT Press, 2011., str. 1-40, ISBN 0262015382.

1.3 Policie ČR a informační systémy

Informační systém využívaný Policií ČR je tvořen technickými prostředky, jako jsou zařízení výpočetní a komunikační techniky, dále programovými prostředky (tvorba programů a aplikací sloužících k automatizaci zpracování dat dle konkrétních požadavků subjektů informačního systému) a ostatními prostředky, kterými jsou různé konkrétní formuláře, spisy, či služební pomůcky. Pomocí kooperace těchto prostředků vzniká trvalé, systematické a cílevědomé zpracování údajů. V rámci IS vznikají také dokumenty popisující zpracování údajů, jako jsou interní akty řízení, tyto dále určují, jakým způsobem budou údaje v systému zpracovávány a stanoví subjekty, kterými jsou správce, zhotovitel zpracovatel a další. Dále pak stanoví jejich práva a povinnosti v rámci zpracovávání údajů.⁵ Informační systémy jsou v rámci PČR používány k plánování, organizování, plnění úkolů, kontrole jejich plnění a dalším činnostem.

1.3.1 Obsah IS, databáze

Obsah informačního systému tvoří kategorizace objektů v něm obsažených, druhy zpracovávaných údajů a podmínky pro zadávání jednotlivých údajů z konkrétních kategorií do informačního systému.⁶ Nedílnou součástí informačního systému je databáze, kterou Český normalizační institut definuje jako: „*Soubor datových objektů v elektronické formě uložených společně podle*

⁵ HUNDÁK, Štefan. *Informační systémy služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2008., str. 88-90.

⁶ HUNDÁK, Štefan. *Informační systémy služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2008., str. 91.

jednoho schématu a zpřístupňovaných počítačem.“ ⁷ Pro práci s daty a jejich ukládání je vždy nutný proces verifikace, který spočívá v ověřování správnosti a úplnosti ukládaných dat.

1.3.2 Přístup policistů a zaměstnanců PČR do informačního systému

Každý uživatel informačního systému provozovaného Policií ČR má své osobní přístupové uživatelské konto. Název tohoto konta je vždy tvořen počátečními písmeny jména a příjmení uživatele a následně osobním evidenčním číslem (př. tn123456). Ke každému kontu je uživateli přiděleno heslo, které si poté v systému sám změní a dále je nucen si toto heslo z důvodu zabezpečení měnit každé 3 měsíce, přičemž se nesmí opakovat tři předcházející hesla po sobě. Tvorba hesla má také svoje pravidla. Heslo musí mít minimálně 8 znaků, kdy musí být splněna podmínka přítomnosti alespoň tří ze čtyř skupin znaků, kterými jsou číslice, velká a malá písmena. Všechny informační systémy policie jsou provozovány na soukromé síti Intranet.

2 Cizinecká policie a informační systémy

2.1 Cizinecká policie

Služba cizinecké policie je jednou z vysoce specializovaných složek Policie České republiky. Soustředí se především na plnění úkolů, které souvisí s odhalováním nelegální migrace, provádí dohled nad plněním úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv a přímo použitelných právních předpisů Evropského společenství, uplatňuje represivní opatření vůči cizincům, kteří

⁷ KUČEROVÁ, Helena. Databáze. In: KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000089&local_base=KTD.

se zdržují na území ČR v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů a dále se zabývá trestnou činností spáchanou v souvislosti s překračováním státních hranic a přeshraniční trestnou činností. Služba cizinecké policie byla zřízena nařízením Ministerstva vnitra č. 67/2008, kterým se zřizují útvary Policie České republiky s celostátní působností. Hlavní úkoly, které služba cizinecké policie plní, jsou na oficiálních webových stránkách PČR uvedeny takto: *„zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, provádí pobytovou kontrolu, řídí a kontroluje činnost odborů cizinecké a jejich dislokovaná pracoviště, provozuje zařízení pro zajištění cizinců, provádí eskortní činnost v souvislosti s vyhošťováním cizinců nebo v souvislosti s průvozem cizinců přes území, provádí úkony v souvislosti s zajištěním za účelem správního vyhoštění, zjišťování totožnosti cizince nebo plnění závazku vyplývajících z mezinárodní smlouvy, rozhoduje ve správním řízení jako odvolací orgán, rozhoduje o označení osoby za nežádoucí, provozuje informační systémy v rozsahu své působnosti, zabezpečuje cestovní a přepravní doklady a uděluje výjezdní vízum pro cizince vyhošťovaného z území, rozhoduje o udělení víza nebo povolení vstupu na území v případech žádostí o odstranění tvrdosti správního vyhoštění.“*⁸

Služba cizinecké policie je útvar s celorepublikovou působností, který je přímo podřízený Policejnímu prezidiu České republiky.

2.2 Moderní technologie využívané OCP při hraniční kontrole

V rámci rozvíjejícího se trendu využívání moderních technologií postoupil tento vývoj také do oblasti praxe při hraničních kontrolách, které vykonává cizinecká

⁸ Policie České republiky – Služba cizinecké policie: *O nás* [online]. Praha: Policie ČR, 2021, 2021 [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>.

policie na mezinárodních letištích. Konkrétně se jedná o využití biometrických identifikátorů využívaných při odbavování v procesu kontroly osob. Automatizovaný biometrický systém, který provozuje Ředitelství služby cizinecké policie pod názvem EasyGo, je využíván na mezinárodním letišti Václava Havla v Praze od roku 2012. Systém funguje na principu bran tzv. eGaty, které mohou využívat vybraní cestující s ohledem na právní předpisy Evropské unie. Hlavní podmínkou pro využití tohoto systému je vlastnit elektronický biometrický cestovní doklad – ePas, který je poté cestujícím vložen do čtecího zařízení, které pomocí bezkontaktního čipu načte do systému datovou stránku dokladu, poté proběhne verifikace dokladu (porovnání majitele dokladu s fotografií uloženou v jeho cestovním dokumentu) a takto je provedena kontrola. Takto prováděná kontrola umožňuje vyšší efektivnost a zrychlení celého procesu a to při zachování bezpečnostních standardů.⁹

2.3 IS využívané cizineckou policií v ČR

V zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR jsou přesně definovány podmínky informačních systémů policie a údaje, která policie pro své účely shromažďuje. Dle tohoto zákona policie při výkonu působnosti provozuje informační systém cizinců, jehož je správcem a který obsahuje jméno, popřípadě jména, příjmení, včetně dřívějších jmen a příjmení, den, měsíc a rok narození, pohlaví a státní příslušnost cizince, jeho rodné číslo, nebo jiný identifikační údaj sdělený tímto cizincem, obrazový záznam, například fotografii, cizince, jeho daktyloskopické otisky a údaje o jeho tělesných znacích. Dále se v informačním systému cizinců o cizinci vedou údaje potřebné v rozsahu konkrétního postavení cizince na území ČR, například údaje k žádosti o udělení víza (§ 54), povolení

⁹ HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb*: stav k 1. 6. 2019. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019., str. 126-127, ISBN 978-80-7251-481-6.

k dlouhodobému pobytu (§ 42 odst. 6, § 42g odst. 12, § 42i odst. 11), povolení k trvalému pobytu (§ 70 odst. 1), přiznání právního postavení rezidenta na území (§ 83 odst. 5), žádosti a informace týkající se vydávání víz, cizineckého pasu, údaje o překročení státních hranic, o zařazení osoby do Evidence nežádoucích osob a jejich důvodech, údaje o správním nebo soudním vyhoštění, údaje o přestupcích podle tohoto zákona, údaje o odcizených dokladech, zákazu pobytu a další.¹⁰

3 Jednotlivé národní informační systémy

3.1 Informační systém cizinců (CIS)

Cizinecký informační systém (dále jen CIS) je automatizovaně a manuálně aktualizovaný informační systém provozovaný celoplošně Policií České republiky na základě §158 z. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, provázen je dále Pokynem policejního prezidenta č. 266 ze dne 31. prosince 2015, o informačním systému cizinců, ve znění pozdějších předpisů. Tímto pokynem je upraven provoz CIS, jeho součástí systému AISC (agendový informační systém cizinců) a způsob zpracování osobních údajů obsažených v těchto systémech v elektronické podobě.¹¹ CIS je zdrojovým informačním systémem pro získávání údajů jiných informačních systémů a také součástí kritické informační infrastruktury.¹² V rámci CIS vystupují tyto subjekty: správce, zpracovatel (provozovatel, kterým je odbor informatiky a provozu informačních technologií Policejního prezidia

¹⁰ Zákon č. 326/1999 Sb. *O pobytu cizinců na území ČR*, §158, odst. 1.

¹¹ Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, *o informačním systému cizinců*, čl. 1.

¹² Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, *o informačním systému cizinců* čl. 2.

České republiky, administrátor přístupových kont, vkladatelské pracoviště a výdejové pracoviště), zhotovitel a příjemce.¹³

V rámci vkládání informací do CIS fungují jako vkladatelská pracoviště Ředitelství služby cizinecké policie, Odbor cizinecké policie Krajského ředitelství Policie a Odbor azylové a migrační politiky, tyto vkládají údaje do různých dalších evidencí (viz. evidence v další kapitole). Přístup do CIS je prováděn na základě přístupového konta pro přímého příjemce, které obdrží pracovník od administrátora na základě vyplněné registrační karty zaslané vedoucím pracovníkem.¹⁴

Agendový informační systém cizinců slouží jako zrcadlo Cizineckého informačního systému. Je provozován Policií České republiky a Ministerstvem vnitra. Systém slouží k editaci a zapisování či získávání údajů do základních registrů. Cizinecký informační systém a Agendový informační systém jsou rozděleny především z důvodu oddělení vnitřního a vnějšího prostředí Policie ČR z důvodu bezpečnosti.

3.1.1 Kategorie údajů systému CIS

V CIS jsou shromažďovány informace o osobách uvedené ve čtyřech kategoriích. První z nich je cizinec, zde se uvádí jeho identifikační údaje, obrazový záznam a adresa na území ČR. Druhou kategorií je zvončí osoba, třetí pak ubytovatel a poslední jiná osoba, zde se uvádějí údaje v kategorii správní delikt. V tomto systému jsou o cizinci dále uváděny další údaje získané při plnění úkolů policie.¹⁵ U cizinců je do systému zadáváno jejich příjmení a jméno, dále adresa místa trvalého pobytu, datum, místo a okres narození, případně stát, dále

¹³ Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, o informačním systému cizinců, čl. 4.

¹⁴ Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, o informačním systému cizinců, čl. 10.

¹⁵ Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, o informačním systému cizinců, čl. 11.

pak státní občanství a v případě potřeby i více státních občanství, čísla identifikačních dokladů cizinců a průkazů o povolení k pobytu.

3.1.2 Evidence systému CIS

V rámci systému CIS se nacházejí následující evidence:

1. Evidence nežádoucích osob (ENO). Tato evidence slouží ke shromažďování údajů o osobách, kterým není možné povolit vstup na území ČR.
2. Evidence spisovna (SPS). Zde se ukládají údaje o spisech vedených u cizinců v listinné podobě.
3. Evidence vízových cizinců (EVIC). V této evidenci jsou ukládány informace spojené se vstupem a odjezdem cizince z našeho území.
4. Evidence trvale a dlouhodobě usídlených cizinců, azylantů a osob používajících doplňkovou ochranu (TDU). Tato slouží k evidování informací o stavu řízení ve věci žádosti o povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu a také o cizincích, kterým byl udělen azyl či doplňková ochrana. Dále jsou zde shromážděna data o trvale nebo dlouhodobě usídlených cizincích, azylantech a osob s doplňkovou ochranou.
5. Evidence územních zákazů pobytu (UZP). Tato evidence obsahuje údaje o územním zákazu pobytu, který byl uložen cizinci ve správním nebo trestném řízení.
6. Evidence pozvání (POZ). Zde se nachází údaje o zvoucích a zvaných osobách v rozsahu tiskopisu pozvání.
7. Evidence hlášení o ubytování cizinců (UBY). Obsahuje informace o ubytování cizinců a hlášeníh místa pobytu.
8. Evidence přestupků cizinců (PRE). Vede informace o přestupcích a správních deliktech páchaných cizinci nebo právnickou či podnikající fyzickou osobou dle právního předpisu.

9. Evidence cizinců zajištěných v zařízení (ZCH). Cizinci, kteří jsou na základě rozhodnutí o zajištění v zařízení podle právního předpisu.
10. Evidence žadatelů o mezinárodní ochranu (AZYL).
11. Evidence správních a soudních vyhoštění. (VYH)
12. Evidence totožnosti cizinců (TOT).
13. Evidence ztracených a odcizených dokladů (ZZD).
14. Evidence daktyloskopovaných cizinců (DKT).
15. Evidence pozorka (PZR). Obsahuje údaje o cizincích či osobách, které souvisejí s plněním úkolů podle právního předpisu.
16. Evidence blokace. Předává informace ze systému OPATŘENÍ k plnění dalších úkolů.
17. Evidence matričních událostí a skutečností¹⁶

Všechny tyto evidence jsou v rámci CIS vzájemně provázané a je možné údaje z jedné evidence, dle nastavených pravidel, vpisovat či prohlížet záznamy v evidenci další např. při používání evidence trvale a dlouhodobě usídlených cizinců lze podle evidenčního čísla štítku a čísla žádosti o vízum prohlížet záznamy v evidenci vízových cizinců (EVIC).

Cizinecký informační systém je používán v rámci cizinecké policie k lustraci cizinců. Zde se policista dozví o konkrétní osobě, zda je k ní v CIS vedený nějaký záznam v rámci uvedených evidencí používaných těmito systémy a může s těmito informacemi dále pracovat. V současné době je nutné, pokud se v systému CIS objeví záznam v některé z evidencí dále lustrat znovu osobu například v informačním systému IS Dotazy – Bedrunka, kde se policista dozví konkrétní opatření, rozkazy a další potřebné informace.

¹⁶ Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, o *informačním systému cizinců*, čl. 12–28.

3.2 Další informační systémy (AFIS, OBZOR, KODOX, IS LETIŠTĚ, MOBILNÍ BEZPEČNÁ PLATFORMA)

Informační systém AFIS je zkratkou Automated Fingerprint Identification System (dále je AFIS). Jedná se o specializovaný daktyloskopický nástroj pro podporu srovnání daktyloskopických otisků a stop. V rámci cizineckých informačních systémů se uplatňuje tak, že je propojen s cizineckým informačním systémem přes databázi Daktyloskopované údaje (DKT), na rozdíl od systému EUORDAC, který shromažďuje daktyloskopické údaje o žadatelích o azyl (viz. podkapitola 4.5 EURODAC).

AFIS je cizineckou policií používán v případě potřeby zjištění shody u daktyloskopovaných cizinců. Používá se v rámci tzv. rychlé shody, kdy jsou cizinci sejmuty pouze otisky prstů obou palců, na základě kterých se zjišťuje, zda byl cizinec již daktyloskopován v České republice například pokud byl již daktyloskopován v rámci trestního řízení.

Informační systém OBZOR řeší problematiku přebírání údajů o cestujících. Tyto data načítá, formátuje, unifikuje, opravuje, transformuje, archivuje a vyhodnocuje. Nabízí sofistikovanou prezentaci dat o letech a cestujících a také o výsledcích bezpečnostních prověrek. Dále umožňuje třídění, filtrování a vyhledávání návazných informací a dalších kontrolních mechanismů včetně předávání těchto dat mezi pracovišti.

Dalším informačním systémem cizinecké policie je informační systém hraniční kontroly KODOX. Tento systém je stěžejním při provádění ověření podmínek vycestování a vstupu osob, věcí i dopravních prostředků v rámci hraniční kontroly. Je používán na mezinárodních letištích a hraničních přechodech Ředitelstvím služby cizinecké policie v souladu s platnými právními předpisy. Informační systém LETIŠTĚ funguje jako nepřetržitý kamerový systém na letištích k porovnávání biometrických informací s databází zájmových osob, čímž by měl zvyšovat bezpečnost a odhalovat nedovolené překračování hranic.

Jeho fungování je však kontroverzní záležitostí, protože je napadáno z nedovoleného zásahu do soukromých práv osob. Posledním systémem, který je v současné době nezbytný pro fungování policistů v praxi je Mobilní bezpečná platforma, která je souborem technických zařízení, funkcí a služeb, které zajišťují správu velkého množství mobilních zařízení a přístupy uživatelů k informacím nezbytným pro plnění služebních úkolů Policie ČR.

4 Jednotlivé unijní informační systémy

Jedná se o informační systémy, které jsou centrálně zřízeny a spravovány Evropskou unií (dále jen EU). Každý z těchto systémů dále funguje na úrovni členských států, které jsou odpovědné za jejich fungování a propojení s centrálními informačními systémy.

4.1 Schengenský informační systém (SIS)

4.1.1 Schengenský prostor

Dohoda o vzniku schengenského prostoru vznikla v roce 1985 a to mezi pěti evropskými státy (Německo, Francie, Belgie, Nizozemsko a Lucembursko), dnes tvoří Schengenský prostor 26 států Evropy, včetně 22 členských států Evropské unie. V rámci EU se jedná o tyto státy: Belgie, Francie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Itálie, Portugalsko, Španělsko, Řecko, Rakousko, Dánsko, Finsko, Švédsko, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko. Nečlenské státy EU, které jsou součástí schengenského prostoru, jsou pak Norsko, Island, Švýcarsko a od roku 2011 Lichtenštejnsko. Česká republika se stala součástí schengenského prostoru dne 21. 12. 2007, tedy souboru států, na jejichž společných hranicích se neprovádí hraniční kontrola. Tato kontrola je v současné době nahrazena tzv. kompenzačními opatřeními, jejichž podstata spočívá ve společných opatřeních a zesílené

spolupráci v oblasti ochrany vnějších hranic schengenského prostoru. Tato opatření zahrnují mimo jiné justiční a policejní spolupráci, spolupráci v rámci sdílení dat v rámci Schengenského informačního systému (dále jen SIS), ochranu osobních údajů a vydávání schengenských víz.

Právní základ pro fungování schengenského prostoru zadávají Schengenská acquis, kterými se rozumí Schengenská dohoda, Schengenská prováděcí úmluva, Protokoly a úmluvy o přistoupení k Schengenské dohodě a prováděcí úmluvě s příslušným závěrečným aktem a prohlášeními a dále pak rozhodnutí a prohlášení výkonného výboru, další akty k provedení úmluvy a ostatní legislativní dokumenty, které rozvíjejí původní akty.¹⁷

4.1.2 Schengenský informační systém (SIS) – původní verze

Obecně lze Schengenský informační systém (dále jen SIS) definovat jako komputelizovaný rejstřík, který poskytuje určeným justičním a policejním orgánům smluvních stran navzájem přístup k určitým druhům informací. Architekturu SIS popisuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II) v článku 4. Za prvé je SIS tvořen centrálním systémem („centrální SIS II“), který plní technickou a podpůrnou funkci, kdy shromažďuje veškeré informace, které je SIS zmocněn ukládat a který se dělí na dvě složky a to CS-SIS, která plní úlohu technické podpůrné funkce a databáze SIS II. Druhou složku tvoří jednotné vnitrostátní rozhraní NI-SIS vnitrostátního systému N. SIS II, který je zastoupen v každém členském státě a komunikuje s centrálním SIS II. Tyto vnitrostátní systémy N.SIS II kopírují údaje z databáze SIS II. Další složkou je komunikační infrastruktura,

¹⁷ *Ministerstvo vnitra České republiky: Schengenská spolupráce* [online]. [cit. 2021-11-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/schengenska-spoluprace-schengenska-spoluprace.aspx>.

kteřá zprostředkovává předávání informací mezi CS-SIS a NI-SIS, jedná se o šifrovanou virtuální síť, která zprostředkovává i výměnu údajů mezi centřálami SIRENE.¹⁸ Systéme SIRENE není součástí původní Schengenské úmluvy, nicméně je doplňujícím systémem v technicko-organizačním smyslu.¹⁹

SIS je rozsáhlou mezinárodní databází, umožňující využívání údajů o osobách a předmětech, a to jak na vnějšších hranicích, tak i ve společném vnitrozemském prostoru. Využívají se údaje, které mohou být do systému vloženy v kterékoli členské zemi. Tyto záznamy poté umožňují reagovat, například zabránit vstup do schengenského prostoru osobě, která má platný zákaz vstupu udělený v jiné členské zemi, nebo zadržet osobu, která je hledaná policií v jiném členském státě.

Využívání systému SIS se soustředí především na provádění hraničních kontrol, policejních a celních kontrol ve vnitrozemí, řízení o udělování víz a vydávání povolení k pobytu apod.

V rámci modernizace, zvyšování technologických nároků a také vyššího počtu osob pohybujících se v celém Schengenském prostoru byl dne 9. dubna 2013 spuštěn nový Schengenský informační systém druhé generace (SIS II). Tento přechod byl upraven Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1273/2012, o přechodu ze Schengenského informačního systému (SIS 1+) na Schengenský informační systém druhé generace (SIS II). Systém nové generace umožňuje především snadnější výměnu informací mezi orgány hraniční kontroly jednotlivých států, celními orgány a orgány policie. Nezbytnou novinkou je nyní také možnost zadávání biometrických údajů, jako jsou fotografie a otisky prstů, další typy záznamů (např. krádeže člunů, kontejnerů, letadel,

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), čl. 4.

¹⁹ PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu: (oblast policejní a justiční spolupráce) : vysokoškolská právnícká učebnice*. 4. doprac., konsolidované vyd. Praha: Linde, 2007. Vysokoškolské učebnice (Linde). str. 265. ISBN 978-80-7201-686-0.

platebních prostředků) a možnost propojení různých záznamů (osoba a vozidlo). Nově jsou v systému obsaženy přísnější záruky a pravidla ochraňující osobní údaje.²⁰ Náklady na provoz, údržbu a rozvoj centrálního SIS jsou hrazeny z rozpočtu EU, náklady spojené s provozem a údržbou svého vlastního N.SIS si hradí každá členská země sama.²¹

4.1.3 Záznamy obsažené v SIS II

Údaje, které jsou zadávány do SIS II, jsou definovány v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II) a v Rozhodnutí Rady 2007/533/SVV, o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). Jedná se o tyto záznamy:

1. záznamy pro účely odepření vstupu nebo pobytu (tyto se týkají státních příslušníků třetích zemí a jsou vloženy na základě vnitrostátního rozhodnutí přijatého příslušnými správními orgány nebo soudy),
2. o osobách hledaných za účelem zatčení a předání na základě evropského zatýkacího rozkazu,
3. o osobách hledaných za účelem soudního řízení (svědci, předvolání, hledání za účelem předvolání apod.),
4. o osobách a věcech (vozidla, plavidla, letadla, kontejnery) pořízené pro účely skrytých nebo zvláštních kontrol,

²⁰ Úřad pro ochranu osobních údajů: *SIS - Schengenský informační systém* [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/sis-schengensky-informacni-system/ds-3280/archiv=0&p1=1887>.

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), čl. 5.

5. záznamy o věcech hledaných za účelem zabavení nebo za účelem zajištění důkazů v trestním řízení.

6. Záznamy o pohřešovaných osobách.

4.1.4 Posílený Schengenský informační systém

V rámci systému SIS II, byla přijata a schválená tři nová nařízení, týkající se posílení fungování tohoto systému. Jedná se o následující nařízení:

1. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 o využívání Schengenského informačního systému (SIS) při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.
2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 o zřízení, provozu a využívání SIS v oblasti hraničních kontrol a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody.
3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 o zřízení, provozu a využívání SIS v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech.

Zřízení těchto nových opatření, které nahrazují stávající právní předpisy stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1987/2006 a dále pak rozhodnutí 2007/533/SVV, o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), předpokládá posílení stávajících opatření systému SIS II, který byl zřízen v roce 2006 a uveden do provozu v roce 2013. Je zde kladen důraz na nové výzvy v oblasti migrace a bezpečnosti. Srovnání nových nařízení se stávajícími se dále zabývá v kapitole analýza.

V rámci práce cizinecké policie se záznam v SIS u konkrétní osoby projeví při její lustraci v cizineckém informačním systému. Zde se ukáže pouze údaj o tom, že určitý záznam o osobě v systému SIS existuje. Dále je nutné osobu lustrat v dalších informačních systémech jako je informační systém

Dotazy - Bedrunka, kde se objeví konkrétní opatření, která jsou vzhledem k osobě potřeba přijmout, popřípadě rozkaz, na jehož základě mají policisté postupovat a další nezbytné informace.

4.2 Vízový informační systém (VIS)

Vízový informační systém (dále jen VIS) byl zřízen a je provozován dle rozhodnutí Rady EU 2004/512/ES, o zřízení Vízového informačního systému (VIS) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému a výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy. Systém funguje pro výměnu vízových údajů mezi členskými státy s cílem usnadnit posuzování žádostí o víza a přijímat související rozhodnutí. Hlavním cílem systému VIS je zlepšit provádění společné vízové politiky, vytvořit prostředí pro lepší výměnu údajů o žádostech a o souvisejících rozhodnutích mezi členskými státy, usnadnit postup řízení o žádostech o vízum a zároveň zabránit podávání více souběžných žádostí o vízum ve více členských státech najednou. Dále VIS umožňuje usnadnění kontrol na vnějších hranicích a napomáhá k rozpoznání totožnosti osoby, která nesplňuje podmínky pro vstup.²² V systému VIS jsou také udávány postupy a podmínky sloužící k výměně údajů o udělení krátkodobých víz do 90 dnů pobytu (Schengenská víza). V systému jsou tedy dle článku 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 obsaženy následující informace: *„alfanumerické údaje o žadateli a o žádostech o víza a o vízech udělených, neudělených, prohlášených za neplatné od počátku, zrušených nebo s prodlouženou platností, fotografie, daktyloskopické údaje (otisky prstů žadatele), odkazy na předchozí žádosti o vízum a na soubory žádostí společně*

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 o Vízovém informačním systému, čl. 5.

cestujících.“²³ Právo na změnu, vymazání či opravu těchto údajů má pouze členský stát, který údaje do VIS vložil.

V rámci praxe je systém VIS u cizinecké policie používán k získání údajů o udělených vízech, žádostech o víza a pobytu konkrétních osob. Je využíván po lustraci osoby v cizineckém informačním systému pro doplnění konkrétních údajů a informací. Ukazují se v něm pouze údaje o vízech v rámci České republiky, není zde tedy možné u konkrétní osoby zjistit, zda nemá například podanou žádost o vízum v jiném členském státě.

4.3 Systém vstup/výstup (EES)

Systém vstup/ výstup (dále jen EES) právně zakotvují tyto nařízení: nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2017/2226, kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí překračující vnější hranice EU²⁴ a nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2017/2225, kterým se mění Schengenský hraniční kodex, pokud jde o používání Systému vstupu/výstupu. Tento informační systém bude provozován pro státní příslušníky třetích zemí, kteří překračují vnější hranice EU za účelem krátkodobého pobytu. Jeho cílem je zvýšení efektivity na vnějších hranicích.

V automatizovaném systému EES budou zaznamenávány vstupy a výstupy cestujících ze třetích zemí, což by mělo nahradit stávající systém razítkování cestovních pasů, který je nejen nespolehlivý, ale také časově náročný, a navíc nepřehledný pro odhalování osob, které překročily délku pobytu. Systém bude

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 o *Vízovém informačním systému* čl. 5.

²⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226, *kterým se zřizuje Systém vstup/výstup pro registraci údajů o vstupu a výstupu a údajů o odepření vstupu, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí překračujících vnější hranici členských států, kterým se stanoví podmínky přístupu do systému EES pro účely vymáhání práva a kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 767/2008 a (EU) č. 1077/2021.*

určen pro potřeby krátkodobých víz a pro osoby ze třetích zemí osvobozených od vízové povinnosti.²⁵

Systém EES by měl obsahovat automatizovaný kalkulátor, který by počítal maximální délku pobytu, a to 90 dnů v posledních jakýchkoli 180ti dnech pobytu na území a ověřovat dobu platnosti schengenského krátkodobého víza.²⁶ Spuštění a fungování systému EES má na starosti agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva eu-LISA. Na oficiálních stránkách Evropské komise uvádí tato agentura, že systém EES by měl být spuštěn v prvním čtvrtletí roku 2022 a související Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) poté do konce roku 2022.²⁷ Spuštění těchto dvou systémů je závislé na dokončení zajištění technických prostředků jednotlivých členských zemí a jejich propojení.

4.4 Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS)

Evropský systém pro cestovní informace a povolení (dále jen ETIAS) zřizuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240 o zřízení Evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1241, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 za účelem zřízení Evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS). Dále byly tyto nařízení doplněny o prováděcí opatření ETIAS 2021_916 (druhy zaměstnání), kterým se doplňuje

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226, *kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES)*, čl. 7-11.

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226, *kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES)*, čl. 12-13.

²⁷ *European Commission: Migration and Home Affairs - Smart Borders* [online]. [cit. 2022-01-24]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/smart-borders_en.

nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240, kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS), pokud jde o předem určený seznam skupin zaměstnání používaný ve formuláři žádosti. A dále byl rozšířen o prováděcí opatření ETIAS 2021_1028 (informačně technologické technické), kterým se přijímá prováděcí opatření k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240, pokud jde o přístup k údajům v ústředním systému ETIAS, jejich změny, vymazávání a předčasné vymazávání.

Účelem systému ETIAS je odhalení bezpečnostních nebo nepravdivých migračních rizik, která vznikají od návštěvníků třetích zemí, kteří cestují do schengenského prostoru a jsou osvobozeni od vízové povinnosti. Stejně jako systém EES spadá vývoj systému ETIAS pod agenturu eu-LISA, která uvádí, že systém by měl být uveden do provozu do konce roku 2022. V praxi by měl systém fungovat tak, že příslušníci třetích zemí, kteří chtějí cestovat do schengenského prostoru, budou muset před cestou žádat on-line přes tento systém o cestovní povolení a to formou formuláře, po jehož zadání proběhne kontrola v informačních systémech EU pro bezpečnost a ochranu hranic. Tento postup slibuje usnadnění hraničních kontrol, snížení administrativy, snížení počtu odepření vstupu přímo na hraničních přechodech a koordinované posuzování občanů ze zemí mimo EU.²⁸

4.5 Eurodac

Systém EURODAC je celounijní databáze obsahující biometrické údaje otisků prstů žadatelů o azyl a státních příslušníků ze zemí mimo EU, sloužící k porovnávání mezi zeměmi EU. Systém byl zřízen v roce 2000 a to nařízením

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240, *kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS)*.

Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2725/2000, o zřízení systému Eurodac pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy a funguje od roku 2003. Nyní se databáze řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013 o systému „Eurodac“ – databázi otisků prstů EU pro porovnávání otisků prstů žadatelů o azyl²⁹. Databáze EURODAC funguje na principu porovnání otisků prstů žadatelů o azyl a státních příslušníků zemí mimo EU s ústřední databází. Za stanovených podmínek umožňuje orgánům pro vymáhání práva přístup do databáze a to s cílem odhalování, vyšetřování a prevence teroristických trestných činů nebo jiných závažných trestných činů.³⁰ Uplatňuje se především při provádění Dublinského nařízení.

Nařízení stanovuje povinnost odebrání otisků prstů všem žadatelům o azyl a osobám, které jsou zadrženy pro nezákonné překročení hranic. Tato povinnost vzniká u osob starších čtrnácti let a údaje musí být zavedeny do databáze EURODAC do 72 hodin. V případě zjištění, že se žadatel o azyl nebo státní příslušník země mimo EU nachází v této zemi protiprávně, pak tato země použije databázi EURODAC pro zjištění, zda tato osoba již nežádala o azyl v jiné členské zemi, nebo jestli nebyla zadržena na základě dřívějšího neoprávněného vstupu. Tímto pomáhá systém EURODAC v uplatňování nařízení Dublin III

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013, o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013 kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013, o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013 kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

(nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013), které se týká určení země příslušné k řešení žádosti o azyl.³¹

4.6 Eurosur

Systém EUROSUR je Evropský systém ochrany hranic (dále jen EUROSUR) zřízený v roce 2013, který byl stanoven nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013, které bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896, o Evropské pohraniční a pobřežní strážci a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624. Dle oficiálních stránek Evropské komise vymezuje EUROSUR rámec pro výměnu informací a spolupráci mezi členskými státy a agenturou Frontex. Cílem je zvýšit schopnost reakce na vnějších hranicích, předcházet přeshraniční trestné činnosti, zabránit nelegální migraci a přispět k ochraně životů migrantů. EUROSUR provozuje agentura Frontex a je složený z vnitrostátních orgánů členských států, které jsou odpovědné za správu hranic. Za výměnu a koordinaci informací je v každém členském státě odpovědné Koordinační centrum (NCC), toto dále udržuje národní situační obraz, který je přehledem o situaci na vnějších hranicích, probíhajících událostech, nasazených prostředcích, relevantních podkladech a analýzách. Tyto informace jsou dostupné všem členským státům Schengenu a zemím přidruženým k Schengenu. Sousední členské státy také vzájemně sdílejí situační obraz svých sousedních úseků vnějších hranic. EUROSUR

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013, o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013 kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

tak umožňuje členským státům rychle vyměňovat informace, zajistit potřebnou spolupráci a nabídnout společnou odpověď na výzvy.

EUROSUR pokrývá většinu aspektů správy hranic, jako je ostraha pozemních, námořních a vzdušných hranic, kontrola na hraničních přechodech, hraniční operace a integrované plánování. Frontex je odpovědný za koordinaci služeb EUROSUR Fusion Services – Frontex. To znamená, že sdílí s členskými státy informace shromážděné ze satelitů a dalších sledovacích nástrojů, jako jsou ty, které používá Evropská agentura pro námořní bezpečnost a Satelitní středisko EU. Tento systém satelitů a sdílení informací umožňuje přístup všech členských států k vyspělým technologiím, zamezuje duplicitě údajů a tím také snižuje náklady.³²

V roce 2018 provedla Komise hodnocení systému EUROSUR, jehož výsledkem bylo nové nařízení o evropské pohraniční a pobřežní strážci. V dubnu 2021 přijala Komise prováděcí nařízení (EU) 2021/581, o situačních obrazech Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR), které standardizuje informace, které je třeba zahrnout do situačních obrazů a do různých zpráv, což usnadňuje výměnu informací pro všechny zúčastněné strany.

Členské státy budou podávat zprávy o jakékoli situaci, která má dopad na vnější hranice EU a to prostřednictvím měsíčních zpráv. Toto zahrnuje zprávy o nedovoleném obchodování, zabavení drog, zbraní a výbušnin, jakož i o přeshraničních zločinech, včetně případů únosů. Tyto zprávy umožní přípravu přesnějších analýz rizik pro zlepšení reakčních kapacit členských států. Tyto zprávy však nebudou obsahovat údaje napomáhající identifikaci fyzických osob. Členské státy nyní musí hlásit incidenty a operace související s pátráním

³² *European Commission: Migration and Home Affairs - Eurosur* [online]. [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/border-crossing/eurosur_en.

a záchranou, protože tyto incidenty často souvisí s nelegálním přistěhovalectvím a přeshraniční trestnou činností.³³

Dle nového prováděcího nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/581, o situačních obrazech by tedy tyto obrazy měly na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 shrnovat georeferenční údaje a informace, a to v prakticky reálném čase. Údaje by měly být získávány od různých orgánů a platforem a tyto dále by měly být zpracovávány, zobrazovány a sdíleny s dalšími orgány pro zajištění situační orientace a podpory schopnosti reakce na vnějších hranicích.³⁴

4.7 Systém falešných a pravých dokladů (FADO)

Fungování systému Falešných a pravých dokladů (dále jen FADO) legislativně ukotvuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/493, o systému Falešné a pravé doklady online (FADO) a o zrušení společné akce Rady 98/700/SVV. Tento systém zajišťuje usnadnění výměny informací mezi orgány členských států týkajících se pravosti dokladů a známých způsobů jejich falšování. V systému jsou tyto data elektronicky uchovávána pro jejich rychlou výměnu a potvrzení o falešných či pravých dokladech. Generální sekretariát Rady umožnil přístup k údajům o falešných dokladech také pro občany, organizace a podniky ve formě Veřejného rejstříku pod názvem PRADO.³⁵ V současné době obsahuje systém FADO následující informace: „*informace o cestovních dokladech, dokladech totožnosti, povoleních k pobytu a dokladech*

³³ *European Commission: Migration and Home Affairs - Eurosur* [online]. [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/border-crossing/eurosur_en.

³⁴ Prováděcí Nařízení Komise (EU) 2021/581 *o situačních obrazech Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR)*.

³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/493, *o systému Falešné a pravé doklady online (FADO) a o zrušení společné akce Rady 98/700/SVV*, čl. 1.

*osvědčujících osobní stav, řidičských průkazech a technických průkazech vozidel vydávaných členskými státy nebo Unií a informace o falešných verzích těchto dokladů.*³⁶

5 Vzájemná provázanost informačních systémů - analýza

5.1 SIS II a rozdíly v jeho fungování po zavedení nových opatření

Cílem této analýzy je zmapovat změny, které by měl prodělat informační systém SIS II po plném vstoupení v platnost nových nařízení, vydaných za účelem posílení stávajících nařízení. Plánovaný vstup nových nařízení v platnost v celém rozsahu je nejpozději od 28. prosince 2021, zde ovšem musí být splněny následující podmínky, které určuje Komise pro ověření. Musí být přijaty prováděcí akty nařízení, dále musí vnitrostátní orgány provést nezbytná opatření pro zpracovávání údajů vedených v SIS II a opatření pro výměnu doplňujících informací a poslední požadavek je na agenturu eu-LISA, která musí úspěšně provést veškeré požadavky v oblasti testování.³⁷

Komise v tomto případě zajišťuje následující funkce: aktualizuje a přijímá prováděcí akty a další akty v přenesené pravomoci, které se týkají technické stránky fungování SIS, provádí kontrolu, koordinaci, hodnocení a monitoring za účelem zajištění uplatňování schengenských pravidel na vnitrostátní úrovni a to dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1053/2013, od 28. prosince 2019 a přijetí rozhodnutí o zahájení provozu SIS a tedy

³⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/493 , o systému *Falešné a pravé doklady online (FADO)* a o zrušení společné akce Rady 98/700/SVV, čl. 2 odst. 1.

³⁷ EUR-Lex, *Přístup k právu Evropské unie: Posílený Schengenský informační systém* [online]. 2020 [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:4376504#keyterm_E0004

o přijmutí nových opatření má dále za povinnost každý rok podat zprávu Evropskému parlamentu a vládám EU, ve kterém shrne aktuální stav příprav plného spuštění SIS dle nových nařízení a nakonec tři roky po vstupu nových nařízení v platnost má za povinnost provést hodnocení centrálního SIS, posoudit systém automatizované identifikace otisků prstů (AFIS) a zhodnocení fungování výměny doplňujících informací mezi vnitrostátními orgány, kdy toto hodnocení musí poté provádět každé čtyři roky.

Dalším subjektem je Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva eu-LISA, která plní následující úlohy: nese zodpovědnost za provoz, kontrolu údajů a další úkoly k zajištění fungování SIS a to nepřetržitě, dále dohlíží na rozpočet, smluvní náležitosti a koordinaci mezi členskými státy a poskytovateli, v rámci národní centrály SIRENE dohlíží na provádění, testování a údržbu technického zabezpečení fungování v oblasti výměny doplňujících informací mezi centrální a komunikační infrastrukturou, zabezpečuje dohled nad ochranou proti neoprávněným vstupům a používání do systému a zpracovává bezpečnostní plán, plán kontinuity provozu a plán pro obnovení provozu po havárii, vede elektronické protokoly a zodpovídá za uplatňování služebního tajemství, zpracovává Úřední věstník EU v rámci kterého uvádí seznam vnitrostátních orgánů, které jsou oprávněny vyhledávat údaje vedené v SIS a zpracovává statistiky evidovaných vstupů a to podle jednotlivých kategorií vedených záznamů, přičemž neuvádí osobní údaje.

5.1.1 Analýza fungování původního systému SIS II a nových nařízení v rámci tohoto systému

Současné, a tedy původní právní předpisy, kterými se řídí SIS II a které jsou nahrazeny novými právními předpisy, jejichž vliv na fungování SIS II bude rozebrán dále, jsou stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006

a také v rozhodnutí 2007/533/SVV. Z těchto původních právních předpisů a nových právních předpisů posilujících tyto původní (viz. podkapitola Posílený SIS) vychází následující srovnání. Jedná se především o rozšíření kategorií záznamů v SIS dle jednotlivých nařízeních:

1. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 se zaměřuje na posílení návratové politiky EU a snižuje podněty k eskalaci nelegální imigrace do EU. Jedná se tedy o rozšíření SIS II o tyto „návratová pravidla“. Nařízení jasně definuje postup při vkládání záznamů o navrácení, a to v článku 3 následujícím způsobem. Stanovuje pravidla pro vkládání záznamů členskými státy do SIS za účelem ověření splnění povinnosti návratu, a pro výkon podpory rozhodnutí o navrácení u příslušníků třetích zemí, na které se vztahuje rozhodnutí o navrácení. Dále je definována možnost členských států o upuštění od vkládání záznamu o navrácení do SIS o příslušnících třetích zemí, kteří jsou před vyhoštěním v režimu zajištění. Po jejich propuštění ze zajištění a nedošlo-li k vyhoštění se záznam o navrácení zavede do SIS. A dále lze upustit od vložení v záznamu v případě, že rozhodnutí o navrácení bylo vydáno na vnější hranici členského státu a ihned vykonáno. V záznamech je dále uváděna lhůta stanovená pro dobrovolné opuštění území a případně její prodloužení v souladu s článkem 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. V případě použití opravného prostředku se informace o pozastavení rozhodnutí, navrácení či odkladu výkonu rovněž uvede v záznamu.³⁸ Dále pak toto nařízení nově definuje kategorii údajů vkládaných do systému ve formě záznamů

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860, *o využívání Schengenského informačního systému při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.*

o navrácení a stanovuje povinnost vkládání těchto záznamů bezodkladně po přijetí rozhodnutí o navrácení.

Předpis dále rozšiřuje právní úpravu o výměně doplňujících informací, a to v případě pozitivního nálezu na vnějších hranicích při výstupu a následnému potvrzení o navrácení, a to v článku 6 tohoto nařízení a v článku 8 také o efektivnější výměně informací a postupu při pozitivním nálezu na vnějších hranicích při vstupu.

Dále toto nařízení nastavuje pravidla pro uchovávání a vymazávání záznamů za účelem zamezení zpoždění mezi odjezdem dané osoby mimo EU a aktivací zákazu vstupu. Stanovuje povinné konzultace předcházející vydání nebo prodloužení povolení k pobytu nebo dlouhodobého víza týkající se státních příslušníků zemí mimo EU, pro které je platný záznam o navrácení v jiné zemi EU. Dále jsou vkládány také záznamy o rozhodnutí o navrácení v případě osoby legálně pobývajících jinde v EU.

Na základě výše popsaných záznamů vedou členské státy statistiky, které pravidelně jednou ročně předkládají agentuře eu-LISA. Předpis se soustředí i na další stránky týkající se návratových opatření jako jsou ochrana osobních údajů, výmazu záznamů, předávání osobních údajů třetím zemím pro účely navrácení, stanovení okruhu orgánů majících právo přístupu k záznamům v SIS atd. Tyto ustanovení však není nutné pro účely této práce podrobněji rozebírat. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 je tedy přínosem pro fungování SIS II zejména v oblasti návratové politiky, její koordinace a rychlosti výměny záznamů a doplňkových informací v rámci členských států.

2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 je nařízením o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti hraničních kontrol, o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a o změně a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). V novém nařízení jsou uvedeny články shodné nebo téměř

shodné s původním nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), jako jsou architektura systému, jeho definice, nebo poté část týkající se hrazení nákladů, která je v novém nařízení rozšířena o konkrétní částky poskytnuté jednotlivým subjektům. Nové nařízení konkrétněji upravuje přístup k informacím a konkrétní fungování systémů N.SIS a centrálního SIRENE.

Stěžejními ustanoveními nového předpisu jsou ustanovení pro používání systému SIS pro zákazy vstupu a hraniční kontroly. Nový předpis je rozšířený o kategorie údajů vedených v SIS oproti původnímu ustanovení o tyto údaje: údaj o tom, zda u dotčené osoby existuje riziko, že spáchá sebevraždu, představuje hrozbu pro veřejné zdraví, nebo je zapojena do činností uvedených v článcích 3 až 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541, o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV a další údaje, které původní nařízení vůbec neobsahovalo. Těmito údaji jsou: „zda je dotčená osoba rodinným příslušníkem občana Unie nebo jiné osoby, která požívá práva na volný pohyb podle článku 26, q) zda se rozhodnutí o odepření vstupu a pobytu zakládá na: i) předchozím odsouzení podle čl. 24 odst. 2 písm. a), ii) závažné bezpečnostní hrozbě podle čl. 24 odst. 2 písm. b), iii) obcházení práva Unie či vnitrostátních právních předpisů o vstupu a pobytu podle čl. 24 odst. 2 písm. c), iv) zákazu vstupu podle čl. 24 odst. 1 písm. b), nebo v) omezujícím opatření podle článku 25, r) druh deliktu, s) druh dokladů totožnosti, t) země vydání dokladů totožnosti, u) číslo nebo čísla dokladů totožnosti, v) datum vydání dokladů totožnosti, w) fotografie a zobrazení obličeje, x) daktyloskopické údaje, y) kopie, pokud možno barevná, dokladu či dokladů totožnosti.“³⁹

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 o zřízení, provozu a využívání SIS v oblasti hraničních kontrol a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody, čl. 20.

Nové nařízení je také rozšířeno o článek o slučitelnosti záznamů, který ukládá povinnost ověření, zda dotyčná osoba již není předmětem záznamu v SIS, pokud se ukáže, že tato osoba je již v SIS vedena, pak členský stát ověří slučitelnost nebo neslučitelnost záznamů (neslučitelnost je dále řešena přes centrálu SIRENE).

Další rozšíření stávajícího právního předpisu se týká vkládání záznamu o odepření vstupu a pobytu a zpracování těchto záznamů. Zde přibylo vložení záznamu u osob, které spáchaly teroristický trestný čin, nebo u kterých existují evidentní náznaky o úmyslu takový trestný čin spáchat, a to na území některého ze členských států, nebo záznamů příslušníků třetí země, kteří obešli nebo se alespoň pokusili obejít unijní nebo vnitrostátní právo o vstupu a pobytu na území. Rozšíření se vztahuje také na výměnu doplňujících informací týkajících se státních příslušníků zemí mimo EU, pro které bylo vydáno platné odepření vstupu nebo pobytu v EU.

Oproti stávající právní úpravě jsou v novém předpise stanoveny postupy týkající se povinného vložení záznamu, případě odepření vstupu nebo pobytu příslušníkovi mimo země EU, v případě bezpečnostní hrozby z jeho strany, nebo v případě soudního zákazu týkajícího se vstupu nebo tranzitu přes členskou zemi. Rozšiřující opatření se dále týkají záznamů o státních příslušnících třetích zemí, na které se vztahují omezující opatření, záznamů o státních příslušnících třetích zemí, kteří požívají práva na volný pohyb v unii a povinných konzultací, které předcházejí vydání nebo prodloužení povolení k pobytu nebo dlouhodobého víza nebo konzultací předcházejících vložení záznamů o odepření vstupu a pobytu státních příslušníků zemí mimo EU

s právem volného pohybu v EU.⁴⁰ Nakonec je předpisem zaručeno právo pro příslušníky zemí mimo EU na informace, pokud jsou předmětem záznamu.

Oproti stávajícím opatřením je rozšířena také část týkající se vyhledávání s použitím biometrických údajů (vkládání fotografií, zobrazení obličeje a daktyloskopických údajů). Jsou zde konkretizovány technické specifikace pro uchovávání a zavádění údajů do systému a také kvalita a uchovávání těchto údajů. V části o pravidlech pro ověřování nebo vyhledávání fotografií, zobrazení obličeje a daktyloskopických údajích je pak garantováno propojení systému SIS se systémem automatizované identifikace otisků prstů AFIS, což je z hlediska neustálého technologického vývoje a pokroku nezbytnost. Nový předpis také počítá s použitím identifikace osob podle obličeje na řádných hraničních přechodech. Tento postup však předpokládá určitý stupeň technické vyspělosti. Předpis dále upravuje přístup k záznamům v SIS jednotlivých vnitrostátních orgánů a dalších subjektů jako jsou: Europol, Evropská pohraniční a pobřežní stráž, týmy pracovníků, kteří se podílejí na úkolech spojených s navrácením, a členové podpůrných týmů pro řízení migrace.

Dalším bodem srovnání právních předpisů je doba pro přezkum záznamů. V novém nařízení je tomuto bodu věnován článek 39 a v původním předpisu článek 29. Oba předpisy souhlasně uvádějí, že se záznamy uchovávají v systému pouze po dobu nezbytně nutnou pro splnění účelu, pro který byly vloženy a jejich přezkum musí učinit vkladatelský členský stát nejpozději po třech letech od jeho vložení. Nicméně nové nařízení počítá s prodloužením této lhůty až na pět let a to v případě, že rozhodnutí, na jehož základě je záznam vydán, má dobu platnosti delší než tři roky.

Souhrnně lze tedy konstatovat, že důležitými aspekty, kterými se nový právní předpis vymezuje vůči tomu starému, jsou především rozšířené kategorie údajů,

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 o zřízení, provozu a využívání SIS v oblasti hraničních kontrol a o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody, čl. 26, 27, 28.

kteřé jsou do SIS zaváděny, harmonizované postupy ohledně povinného vkládání záznamů a technické požadavky pro zrychlení výměny informací a možnosti zavedení moderní identifikace při hraničních kontrolách. Pro zajištění vyšší účinnosti a lepšího fungování systému zavádí nové nařízení povinnost vkládat do SIS všechny zákazy vstupu vydané členskými zeměmi a jejich příslušnými orgány (zakládající se na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí) a též sjednocení pravidel o vkládání záznamů týkajících se odepření vstupu a pobytu při navracení neoprávněně pobývajících osoby třetí země. Cílem je zajistit, aby nedocházelo k prodlevám mezi opuštěním schengenského prostoru osobou a aktivací příslušného záznamu v SIS, což by mělo zaručit efektivní vymáhání zákazů vstupu na vnějších hraničních přechodech.

3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 zavedené pro zlepšení a rozšíření spolupráce mezi soudními orgány a policií za užití systému SIS se soustředí na stanovení podmínek a postupů, na jejichž základě jsou vkládány a zpracovávány záznamy v SIS a které se týkají osob a věcí s cílem zlepšení policejní a justiční spolupráce v trestních věcech a zefektivnění výměny doplňujících informací a dalších údajů vedených v SIS.

Toto nařízení mění a ruší rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady 2007/533/SVV a ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU. Nařízení stanovuje nutnost zavedení technických opatření, která by zaručila souběžné vyhledávání záznamů ve vnitrostátní policejní nebo imigrační databázi a v systému SIS, dále konkretizuje podmínky pro používání fotografií a zobrazení obličeje a daktyloskopických údajů s cílem ověření totožnosti a identifikace osoby. Tyto metody by měly být přínosem především pro použití na hraničních přechodech.

V současné době zajišťuje vzájemný přeshraniční on-line přístup do vnitrostátních databází DNA a systémů identifikace otisků prstů průmysl

mechanismus, automatizované porovnávání otisků prstů v rámci SIS by tak mělo být jeho doplněním (stanoveno v rozhodnutích Evropského parlamentu a Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV). Nařízení umožňuje vkládat do SIS daktyloskopické záznamy neznámého pachatele, za předpokladu, že lze důvodně předpokládat, že se jedná o sobu, která spáchala závažný trestný čin nebo teroristický útok, což usnadňuje jeho aktivní vyhledávání. Podmínkou pro identifikaci prostřednictvím výše zmíněného systému porovnání daktyloskopických údajů je, že použití jiných relevantních vnitrostátních, unijních nebo mezinárodních databází, nevede k úspěšné identifikaci. Zavedení těchto postupů předpokládá zlepšení procesu vyšetřování a vyšších výsledků zatčení v odůvodněných případech. Novela dále stanovuje normy kvality pro uchovávání biometrických údajů, které je třeba standardizovat. Identifikace pomocí daktyloskopických údajů by měla být možná ve všech případech, kdy nelze danou osobu identifikovat jiným způsobem.

Nařízení také zavádí možnost doplnění záznamu o profil DNA a to v případě, kdy nejsou daktyloskopické údaje dostupné a pouze ve striktně vymezených případech. Tento postup předpokládá usnadnění identifikace pohřešovaných osob, dětí, nebo osob, které potřebují ochranu, a to také z důvodu možnosti použitelnosti profilu DNA přímých předků, potomků nebo sourozenců. Samozřejmě jako u všech ostatních záznamů v SIS, je zde podmínka použití profilu DNA pouze v odůvodněných případech a v rozsahu přiměřeném pro splnění účelu sledovaného zákonem, z tohoto důvodu obsahuje nařízení také část o ochraně údajů a jejich bezpečnosti. V případě používání profilů DNA zde vznikají větší nároky na míru ochrany před riziky hrozcími z falešných shod, útoků hackerů a neoprávněného sdílení se třetími stranami. Zvláštní část je pak v novém nařízení věnována záznamům o pohřešovaných nebo zranitelných osobách a také dětech, pro účely zabránění těmto osobám v cestování, a to z důvodu jejich ochrany či v rámci předcházení možných hrozeb v oblasti veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku. V případě dětí je zde předpoklad spolupráce s orgány pro ochranu dětí, případně

s vnitrostátními tísňovými linkami. Záznamy o dětech pohřešovaných v přijímajících azylových střediscích by měly být v SIS vedené jako údaje o pohřešovaných osobách. Dále by měly být do SIS vkládány záznamy o dětech, kterým hrozí tzv. rodičovský únos, a to vnitrostátními justičními orgány a pouze v případě zjevného a konkrétního rizika.

V rámci zkvalitnění justiční a policejní spolupráce zahrnuje opatření také postupy zadávání a zpracování záznamů o osobách, u nichž je nutno zajistit spolupráci v soudním řízení jako svědků, nebo osobách, které jsou předvolány v trestním řízení, dále se nařízení týká hledaných osob, zvláštních nebo skrytých kontrol pro účely odhalování, vyšetřování nebo stíhání trestných činů, výkonu trestu, zabránění hrozbám pro veřejnou bezpečnost či prevence. Dále jsou to záznamy o identifikovatelných věcech, které mají být zajištěny nebo zabaveny jako důkazní prostředky v trestním řízení, a to zejména vozidla, čluny, letadla, střelné zbraně nebo bankovky.⁴¹

Obecně lze tedy říci, že nová nařízení jsou koncipována pro posílení stávajícího systému, a to především v oblastech vynucování návratové politiky, snížení pobídek k nelegální migraci, zákazů vstupu, hraničních kontrol a spolupráce mezi policií a soudními orgány.

5.1.2 Provázanost dalších IS v rámci cizinecké policie – současný stav

Z pohledu komplexnosti informačních systémů dle Ministerstva vnitra a jeho popisu současného stavu je možné cizinecké systémy kategorizovat následujícím způsobem. CIS, AFIS, KODOX, a systém OBZOR patří do skupiny komplexních informačních systémů. Charakteristické je pro ně přidání

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU.

technologie pro komunikaci, integraci dat a propojení. Tato provázanost umožňuje tvorbu IT systémů mezi částmi organizace, nicméně není úplná pro běžné standardy a business procesy, což ztěžuje propojení dat, které vyžaduje jejich konverzi a také konverzi operací a protokolů, které tyto systémy využívají. Tato spojení vyžadují tím pádem větší softwarovou základnu, kterou je obtížné spravovat a ztěžují vyvinutí nového procesu.

Druhou kategorií jsou agendové komunikační systémy, kterých spadá systém VIS a SIS II. Tyto systémy pracují na principu volného spojení služeb, kdy jsou nezávislé na aplikační technologii. Spolupráce služeb napříč všemi částmi organizace v rámci těchto systémů je zaručena IT infrastrukturou podporovanou příslušnými protokoly, transformací dat, bezpečnostními mechanismy a řízením služeb. Systémy jsou vyvinuty tak, aby spolupracovaly na business úrovni. Dále nabízejí možnost spolupráce služeb přes specifikaci jazyka, což umožňuje výstavbu katalogu služeb. Problémem je, že kompozitní aplikace jsou definovány kódem psaným vývojáři na míru, což omezuje pružnost vývoje nových procesů a služeb.⁴²

5.1.3 Provázanost dalších IS v rámci cizinecké policie – budoucnost

Základní charakteristiku cílového stavu IT systémů PČR uvádí Ministerstvo vnitra v deseti bodech. Jedná se především o nutnost vycházení z jednotné datové základny PČR, která by zaručovala vzájemnou provázanost dat, lepší přístup k nim a tím i snadnější uživatelské prostředí. Nad touto jednotnou datovou základnou, by měla být vybudována jednotná aplikační základna PČR

⁴² *Ministerstvo vnitra České republiky: Základní charakteristika stávající infrastruktury IT PČR* [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <file:///C:/Users/kalin/Downloads/P%C5%99%C3%ADloha%20%C4%8D.%201%20-%20Z%C3%A1kladn%C3%AD%20charakteristika%20st%C3%A1vaj%C3%ADc%C3%AD%20infrastruktury%20IT%20P%C4%8CR.pdf>.

realizovaná formou SOA architektury, která by umožnila efektivní vývoj a rozvoj. Dalším požadavkem na modernizaci systémů je podpora ze strany PČR, která by byla schopná reagovat na požadavky a potřeby PČR v souladu s aktuálně platnou legislativou. Toho lze docílit rozvojem jednotlivých aplikací, ale hlavně důrazem na zpětnou vazbu. Uživatelské rozhraní by mělo být jednotné a mělo by také zaručovat možnost zobrazení na všech druzích zařízení (Mobilní bezpečná platforma, tablety, PC, Notebooky). Dále je nezbytný důraz na implementaci procesní podpory a efektivní vytěžování dat a to jak data vlastní, tak z externích zdrojů. Vývoj informačních systémů musí počítat i s obsahem dat, které by měly obsahovat také metadata s popisem jejich aktuálnosti, relevance, věrohodnosti atd. Nezbytným předpokladem pro kvalitní fungování informačních systémů je jejich provázanost a maximální možná míra automatizace, kterou by mělo také zaručit jednotné spravování, zabezpečení a monitorování systémů.⁴³

Tyto teze, kterými by se měl vývoj informačních systémů ubírat, jsou bezpochyby logické, nicméně jejich naplňování má i svá úskalí jako je finanční stránka. Aby systémy fungovaly ve vzájemném propojení, dle uvedených cílů, bylo by nutné systémy od základu předělat, což by bylo samozřejmě velice nákladné, proto se PČR snaží nacházet ekonomičtější cesty a předělávat a vyvíjet pouze dílčí součásti systémů, což má ovšem bohužel za následek v mnohých případech jejich vzájemnou nekompatibilitu. Domnívám se, že pro efektivní fungování systémů, které by byly schopné reagovat na aktuální vývoj technologií a stále vyšší požadavky v praxi, by bylo zapotřebí vedle stávajícího systému fungování vyvinout úplně od základu systém nový, který by poskytoval možnost interakce se všemi jeho částmi a subsystémy a zároveň byl schopný pružně

⁴³ *Ministerstvo vnitra České republiky: Základní charakteristika cílové infrastruktury IT PČR* [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: [file:///C:/Users/kalin/Downloads/Příloha%20č.%202%20-%20Základní%20charakteristika%20cílové%20infrastruktury%20IT%20PČR%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/kalin/Downloads/Příloha%20č.%202%20-%20Základní%20charakteristika%20cílové%20infrastruktury%20IT%20PČR%20(1).pdf).

reagovat na změnu a vývoj stále nových požadavků, a na ten postupně přecházet.

5.1.4 Budoucnost konkrétního fungování vybraných Informačních systémů

V současné době je cizinecký informační systém (CIS) online provázán s Evidencí nežádoucích osob (ENO), Evidencí trvalých a dlouhodobých pobytů cizinců (TDU) a Evidencí územních zákazů pobytu, z těchto evidencí jsou poskytovány údaje online. V rámci agendového informačního systému cizinců jsou orgánům veřejné moci poskytovány údaje o Rejstříku trestů, Všeobecné zdravotní pojišťovně, Ministerstvu vnitra, České národní bance či Generálním ředitelství cel a další. V rámci CIS je nově vytvořen modul Návraty (NVR), který by měl nahradit Evidenci nežádoucích osob, nový modul Návraty umožňuje komunikaci se Schengenským informačním systémem.

Celkový současný stav fungování systému CIS je ovlivněn přístupmi k jednotlivým evidencím z tohoto systému. Nedostatkem je nutnost prohledávání databází zvláště (s výjimkou těch, které jsou napojeny online). Výsledkem lustrace v systému CIS je konkrétní poznámka z určité databáze, či jiného systému o tom, že zde existuje konkrétní zápis k osobě. Bohužel není možné v rámci CIS dohledat konkrétní opatření, které má být proti osobě učiněno, či na základě jakého rozhodnutí se má postupovat a další potřebné informace, což vyžaduje další lustrace osoby v jiných systémech policie např. v IS Dotazy – Bedrunka.

V rámci CIS jsou obsaženy biometrické i alfanumerické údaje, což znamená, že jsou zde obsaženy i odkazy na údaje o daktyloskopovaných cizincích v rámci modulu systému DKT v CIS a systému AFIS. Tento údaj by však měl v rámci CIS zaniknout a být nahrazen odkazem na nový informační systém ve vývinu a to c-BIS, který by měl být modulárním informačním systémem pro více biometrických údajů. Slibuje také propojení s biometrickými údaji z dalších informačních systémů, a to například z Vízového informačního systému. V rámci

tohoto systému by měla být nově uchovávána data o DNA, různých tělesných identifikačních specifických znacích jako je například tetování nebo záznam čočky oka. Do budoucna je tedy potřebné propojení systému CIS právě s novým systémem c-BIS pro rychlejší a přesnější získávání ucelených údajů o osobách a celkově kvalitnější práci policistů.

Pokud se jedná o budoucí vývoj ve fungování ostatních informačních systémů, pak většina informačních systémů zahrnuje ve svých právních úpravách další kroky, kterými by se tyto konkrétní systémy měly ubírat a jak se dále vyvíjet. Například fungování systému EURODAC dle původního nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2725/2000, o zřízení systému Eurodac pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy, dříve nezahrnovalo možnost žádat o porovnání údajů s databází pro orgány pro vymáhání práva. Nové nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 603/2013⁴⁴ tedy umožňuje policii a také Europolu, aby porovnávala otisky prstů při vyšetřování, které souvisí s trestnou činností s databází Eurodac. Existují zde ovšem určitá omezení z důvodu základních práv na soukromí. S databází Eurodac smí tyto orgány porovnávat otisky pouze v případě, že existuje důvodný předpoklad, že tento postup zaručí výraznou pomoc při prevenci, odhalování nebo vyšetřování teroristických či jiných závažných trestných činů a smí být použit pouze v případě, že byly vyčerpány všechny ostatní možné způsoby šetření. Další změnou, kterou by měl systém EURODAC projít je přidání dalšího biometrického údaje, kterým je fotografie. Zde existují konkrétní požadavky na její kvalitu při vkládání do systému a také požadavek

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013, o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013 kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

na technické vybavení konkrétních zpracovatelských stanovišť (použití web kamer). Zavedení tohoto nového biometrického údaje je také podmíněno vytvořením nového modulu FOTO – AFIS, který by nabízel možnost nahlížení do CIS. Nově by měl systém EUODAC obsahovat také kopie dokladů a věk daktyloskopovaných osob by se měl snížit ze stávajících čtrnácti let na šest let. Na závěr by měla v rámci systému vzniknout dle nových nařízení také nová kategorie ukládaných údajů a to kategorie „Přesídlené osoby“. Pro zavedení správného a účelného fungování nových nařízení je nezbytná změna stávajících systémů AFIS a CIS, a to především v rámci přenosu dat takovým způsobem, aby tyto systémy byly schopné mezi sebou správně a rychle komunikovat.

Další usnadnění policejní práce v oblasti cizinecké policie slibuje zavedení fungování systémů ETIAS a EES. Jedná se bezpochyby o naprostou nutnost v oblasti modernizace překračování hranic. Systém razítek, které příslušníci třetích zemí obdrží při vstupu a výstupu na hranicích členských zemí je naprosto zastaralý a nepřehledný. V praxi je mnohdy naprosto nemožné vyznat se v množství razítek v cestovním pase a na základě nich počítat délku pobytu konkrétní osoby. Zavedení systému EES a jeho zabudovaného automatického kalkulátoru by tedy mělo pomoci k přehlednějšímu a kontrolovanějšímu překračování hranic a usnadnit odhalování osob, kterým by měl být vstup odmítnut. Stejně tak systém ETIAS, který by ve smyslu svého fungování urychlil prověřování osob a jejich odbavování na hraničních přechodech. Z hlediska budoucnosti fungování cizinecké policie jsou tyto systémy nepostradatelné, nicméně jejich plné zavedení a fungování je podmíněno zdokonalením a zavedením technických prostředků.

Dalším nepostradatelným nástrojem a informačním systémem dnešní doby je systém FADO. Ten slibuje do budoucna databázi všech typů pravých cestovních dokladů, dokladů totožnosti, povolení k pobytu a dokladů osvědčujících osobní stav, řidičských průkazů a technických průkazů vozidel vydávaných členskými státy, průkazů vydávaných Evropskou unií a o falešných verzích těchto dokladů, které jsou k dispozici. Dále by měl systém obsahovat

i další související úřední doklady, a to zejména ty, které jsou používány při žádostech o úřední doklady vydávanými členskými státy a také informace o všech výše zmíněných dokladech vydávanými třetími zeměmi, územními celky nebo mezinárodními organizacemi a samozřejmě také informace o jejich falešných verzích. Vzhledem k vývoji technických prostředků roste také kvalita zpracování padělaných dokladů a úměrně tomu, by se také měly vyvíjet prostředky policie pro jejich odhalování. Falešné doklady jsou nebezpečnou komoditou využívanou i opakovaně k páčání závažné trestné činnosti jako je praní peněz či terorismus. Je tedy nezbytné, aby byly policejní systémy co nejčastěji aktualizovány a obsahovaly tak čerstvé informace o různých bezpečnostních prvcích dokladů, jejich rozpoznávacích znacích a charakteristikách podvodů.

V návaznosti na předchozí jmenované informační systémy a jejich předpokládaný vývoj se plánuje také zlepšení kvality IS EUROSUR, kdy se v tomto případě jedná především o zvýšení kvality vyměňovaných informací a rozšíření operativní spolupráce se třetími zeměmi. Toto zlepšení představuje vývoj nového konceptu, který byl původně stanoven v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1052/2013, kterým se zřizuje Evropský systém ostrahy hranic (EUROSUR). Rozvoj spočívá v zaměření na zpracování dat a umožnění uživatelům vybrání vlastního grafického zobrazení a rozhraní a to v závislosti na provozní situaci a potřebách jejich velení a kontroly a je stanoveno v novém nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 a prováděcím nařízením Komise (EU) 2021/581, o situačních obrazech Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR). Nově se dle prováděcího nařízení mají situační obrázky skládat ze tří samostatných informačních vrstev a to těch, které se týkají událostí, dále vrstvy operační, a nakonec analytické vrstvy.

V praxi z vlastní zkušenosti posunulo policejní práci v oblasti cizinecké policie především fungování Mobilní bezpečné platformy, která umožňuje přístup do databází a lustraci osob a dopravních prostředků policisty přímo na místě

události. Není tedy nutné telefonické spojení s pracovníkem Policie, který obsluhuje počítač a vyžadovat od něj informace o konkrétní osobě či vozidle. Tento systém umožňuje načtení dokladů a zjištění, dle propojených evidencí, například zda osoba není v pátrání, jestli na ní není vydán Mezinárodní či Evropský zatýkací rozkaz a další informace potřebné ke kontrole osoby na místě. Dále je možné získat také údaje o vozidlech a věcech, zejména pak v rámci pátrání po nich. Uplatňuje se také při lustraci osob v rámci pobytových kontrol. Nicméně Mobilní bezpečná platforma neumožňuje poskytnutí úplných informací v rámci nahlížení do cizineckého a schengenského informačního systému, což je příčinou častých průtahů přímo na místě řešení události policistou. Ku příkladu zde policista zjistí, že na konkrétního kontrolovaného cizince je vydán příkaz k zatčení, avšak jeho platnost, důvod jeho vydání a další postup si musí ověřit přes dozorní službu policie s přístupem do všech databází a systémů, což může celý proces znatelně zpomalovat. Toto zařízení bezpochyby celkově urychluje policejní práci, umožňuje přístup do lustrovaných evidencí, nicméně samozřejmě ne úplný. V rámci zkvalitňování fungování systémů u PČR by bylo dobré zaměřit se na propojení a plynulost fungování všech informačních systémů přímo dostupných pro policisty ve výkonu služby a jejich fungování na moderních zařízeních jako jsou právě mobilní telefony či tablety.

5.1.5 Interoperabilita informačních systémů

Význam interoperability informačních systémů je zakotven v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817, kterým se zřizuje rámec

pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz⁴⁵ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/818, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti policejní a justiční spolupráce, azylu a migrace. Interoperabilita spočívá v usnadnění sdílení informací, což by mělo vést k celkovému zvýšení bezpečnosti v rámci Evropské unie, a to prostřednictvím efektivnějšího provádění kontrol na vnějších schengenských hranicích a odhalování vícenásobných identit. Nařízení, která se týkají interoperability, pokrývají stávající IS pro hranice a bezpečnost, kterými jsou SIS, VIS a EURODAC, dále se týkají informačních systémů ve vývoji, a to systému EES, ETIAS a Evropského informačního systému rejstříků trestů pro státní příslušníky třetích zemí a dále údajů z agentury Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva Europolu. Základem nařízeních interoperability jsou následující složky: Pomocí využití biografických a biometrických údajů prohledávat několik informačních systémů současně což by měl umožnit právě Evropský vyhledávací portál. Dále služba umožňující sdílené porovnávání biometrických údajů z informačních systémů Evropské unie, společná databáze údajů o totožnosti osob a zároveň detekce vícenásobné totožnosti mezi informačními systémy EU.⁴⁶ Zavedení nařízení a interoperability informačních systémů EU do praxe by znamenalo důležitý posun v efektivitě práce cizinecké policie. Používání uvedených principů a postupů je závislé na rychlosti zavedení připravovaných unijních informačních systémů do praxe v jednotlivých členských zemích schengenského prostoru.

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817, *kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 a (EU) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV.*

⁴⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817, *kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 a (EU) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV.*

Závěr

Hlavním cílem této práce bylo seznámení s problematikou informačních systémů používaných cizineckou policií a zhodnocení jejího fungování. První část této práce je zaměřená na obecný popis informačních systémů využívaných Policií, dále pak nabízí přehled a vymezení konkrétního fungování nejdůležitějších informačních systémů využívaných v rámci cizinecké policie. Druhá část práce je poté zaměřená na analýzu provázanosti fungování jednotlivých systémů, porovnání stávajících nařízení a právních úprav, podle kterých informační systémy v současné době fungují a budoucích předpisů, podle kterých by se systémy měli řídit nadále. V této druhé části nastiňuji klady a zápory, které současné fungování informačních systémů mají a pohled na to, kam by se měly ubírat do budoucna. Informační systémy jsou oblastí, která se neustále vyvíjí a to na základě potřeby vyrovnat se s technologickým pokrokem a stále novými požadavky, které dnešní společnost nabízí, je tedy nutné zaměřit se na vývoj takových nástrojů, které by usnadnili policistům jejich každodenní práci.

Z analýzy současného a budoucího fungování informačních systémů v této práci, provedené dle současných a budoucích právních nařízení a předpisů vyplývá, že zde existuje snaha o propojení a zdokonalení informačních systémů, a to zejména v rámci rozšíření databází informací, které by tyto systémy měly obsahovat a dále jejich vzájemné propojení a provázanost, která je nezbytná pro urychlení a zkvalitnění policejní práce. Toto zdokonalování ovšem naráží na různá úskalí, jakými je například velká finanční náročnost vývoje systémů a jejich zavádění do praxe, či složitost propojení starého softwarového základu stávajících systémů s potřebami nových systémů. Ideálním řešením by bylo vytvoření nové IT infrastruktury systémů Policie, která by umožňovala komplexní propojení všech systémů a databází. Velkým kladem pro cizineckou policií a usnadněním její práce v praxi je momentální zavádění nových systémů do praxe, které se specializují na kontrolu biometrických údajů osob,

rozpoznávání obličeje pomocí kamerových záznamů, či automatické kalkulace délky pobytu pro cizince ze třetích zemí, které mají za cíl usnadnit a urychlit kontrolu na hraničních přechodech a také slibují zvýšení bezpečnosti a snížení rizika teroristických hrozeb. Závěrem této práce je tedy poukázat na nutnost neustálého vývoje, udržení kroku s dobou a potřeba flexibility a rychlosti reakcí ze strany vývoje informačních systémů PČR v rámci cizinecké policie na aktuální technické a bezpečnostní výzvy společnosti.

Na konec je třeba uvést, že problematika informačních systémů cizinecké policie je velice rozsáhlé téma, které nebylo možné v rámci rozsahu této práce komplexně obsáhnout, měla by tedy alespoň nabídnout možnost k obecnému pochopení fungování informačních systémů v rámci používání cizineckou policií a upozornit na možné fungování těchto systémů do budoucna. Je evidentní, že je stále co zlepšovat a na čem pracovat a Policie ČR musí být schopná udržet krok s technickým rozvojem.

Seznam použité literatury

Monografie:

HABICH, Lukáš, Martin KLOUBEK a kol. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 6. 2019*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. ISBN 978-80-7251-481-6.

HUNDÁK, Štefan. *Informační systémy služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky*. Praha: Policejní akademie ČR v Praze, 2008.

MOLNÁR, Zdeněk. *Podnikové informační systémy*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: České vysoké učení technické, 2009. ISBN 978-80-01-04380-6.

PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu: (oblast policejní a justiční spolupráce): vysokoškolská právní učebnice*. 4., doprac., konsolidované vyd. Praha: Linde, 2007. Vysokoškolské učebnice (Linde). ISBN 978-80-7201-686-0.

Monografie v AJ:

VAN DER AALST, Wil M. P., Will VAN DER AALST a Christian STAHL. *Modeling Business Processes*. Cambridge (Massachusetts): MIT Press, 2011. ISBN 0262015382.

Zákonná úprava a IAŘ (interní akty řízení):

Zákon č. 326/1999 Sb., *o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů v posledním znění*.

Pokyn policejního prezidenta č. 266/2015, *o informačním systému cizinců*.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2725/2000, *o zřízení systému Eurodac pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy*.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013, o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013 kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226, kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů o vstupu a výstupu a údajů o odepření vstupu, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí překračující vnější hranice členských států, kterým se stanoví podmínky přístupu do systému EES pro účely vymáhání práva a kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 767/2008 a (EU) č. 1077/2011.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240, kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a kterým se mění nařízení (EU) č. 1077/2011, (EU) č. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 a (EU) 2017/2226.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860, o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti hraničních kontrol, o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a o změně a zrušení nařízení (ES) č. 1987/2006.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/817, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 a (EU) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/512/ES a 2008/633/SVV.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896, o Evropské pohraniční a pobřežní stráží a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624.

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/817, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008, (EU) 2016/299, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 a (EU) 2018/1861 a rozhodnutí Rady 2004/612/ES a 2008/633/SVV.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/493, o systému Falešné a pravé doklady online (FADO) a o zrušení společné akce Rady 98/700/SVV.

Rozhodnutí EU 2007/533/SVV, o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541, o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV.

Prováděcí nařízení (EU) 2021/581, o situačních obrazech Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR).

Prováděcí opatření ETIAS 2021_916 (druhy zaměstnání) – kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240, kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS), pokud jde o předem určený seznam skupin zaměstnání používaný ve formuláři žádosti.

Prováděcí opatření ETIAS 2021_1028 (informačně technologické technické) – kterým se přijímá prováděcí opatření k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240, pokud jde o přístup k údajům v ústředním systému ETIAS, jejich změny, vymazávání a předčasné vymazávání.

Webové stránky a elektronické zdroje:

EUR-Lex, Přístup k právu Evropské unie: Posílený Schengenský informační systém [online]. 2020 [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM:4376504#keyterm_E0004.

KUČEROVÁ, Helena. Databáze. In: KTD: Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) [online]. Praha: Národní knihovna ČR, 2003- [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000089&local_base=KTD.

Ministerstvo vnitra České republiky: Schengenská spolupráce [online]. [cit. 2021-11-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/schengenska-spoluprace-schengenska-spoluprace.aspx>.

Ministerstvo vnitra České republiky: Základní charakteristika cílové infrastruktury IT PČR [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <file:///C:/Users/kalin/Downloads/Příloha%20č.%202%20->

[%20Základní%20charakteristika%20cilové%20infrastruktury%20IT%20PČR%20\(1\).pdf](#).

Ministerstvo vnitra České republiky: Základní charakteristika stávající infrastruktury IT PČR [online]. [cit. 2022-01-29]. Dostupné z: <file:///C:/Users/kalin/Downloads/P%C5%99%C3%ADloha%20%C4%8D.%201%20%20Z%C3%A1kladn%C3%AD%20charakteristika%20st%C3%A1vaj%C3%ADc%C3%AD%20infrastruktury%20IT%20P%C4%8CR.pdf>.

Policie České republiky – Služba cizinecké policie: O nás [online]. Praha: Policie ČR, 2021, 2021 [cit. 2022-02-07]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>.

Úřad pro ochranu osobních údajů: SIS - Schengenský informační systém [online]. [cit. 2022-01-18]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/sis-schengensky-informacni-system/ds-3280/archiv=0&p1=1887>.

Webové stránky a elektronické zdroje v AJ:

European Commission: Migration and Home Affairs - Eurosur [online]. [cit. 2022-01-25]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/border-crossing/eurosur_en.

European Commission: Migration and Home Affairs - Smart Borders [online]. [cit. 2022-01-24]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/smart-borders_en.

KIMBLE, Chris. *Information Systems and Strategy Course*. Euromed Marseille School of Management, World Med MBA Program [online]. [cit. 2022-02-04]. Dostupné z: <http://www.chris-kimble.com/Courses/World Med MBA/Types-of-Information-System.html>.